

Klimabarometeret Januar 2012

25. januar 2012

RAPPORT

79 % af danskerne vil gerne finansiere omstillingen til vedvarende energi gennem en gradvist stigende energiregning.

Det viser Klimabarometeret, som i denne udgave har et særligt fokus på danskernes vilje til at finansiere regeringens mål for vedvarende energi over el- og varmeregningen. Klimabarometeret præsenteres denne gang i en ny og forbedret udgave, hvor det er let at følge udviklingen i den danske befolknings holdning til klimaet gennem det seneste år. På grundlag af udviklingen siden målingen i februar 2011 kan det konstateres, at danskernes holdning til klimaet er meget stabil og ikke har ladet sig påvirke væsentligt af hverken regeringsskiftet i oktober 2011 eller klimatopmødet i Durban i december 2011.

Forfatter:
Michael Minter

Indhold

Indledning.....	2
Metode	3
Siden sidst.....	3
Fokus: Betalingsvilje for omstilling til vedvarende energi	5
1. Hvad ved danskerne om klimaet?	6
2. Hvad forventer danskerne af politikerne?.....	8
3. Hvad kan og vil den enkelte dansker selv gøre?	11

Indledning

Klimabarometeret er CONCITOs temperaturmåling af den danske befolknings holdning til klimaet. Den første udgave af Klimabarometeret blev udgivet i februar 2010. Fra 2012 og frem vil det blive udgivet ca. hvert halve år, og vise udviklingen i det forgangne år. Denne rapport sammenfatter resultaterne af målingen gennemført i januar 2012 sammenlignet med målingerne fra juni 2011 og februar 2011.

Selve målingen foretages blandt cirka 1200 repræsentativt udvalgte danskere af analysebureauet Interresearch a/s, mens afrapportering udarbejdes af CONCITOs sekretariat.

Klimabarometeret tager løbende temperaturen på tre områder:

1. Hvor stor er bevidstheden om den globale opvarmning i den danske befolkning?
2. Hvilke forventninger og ønsker har den danske befolkning til politikerne i forhold til klimaet?
3. Hvordan og hvor meget er den enkelte borger selv parat til at gå for at forebygge den globale opvarmning?

Der stilles hver gang de samme spørgsmål inden for disse tre områder, så man løbende kan følge eventuelle ændringer i holdningen hos befolkningen over tid. Dermed er Klimabarometeret den eneste offentlige danske analyse, der over flere år afdækker befolkningens holdning ud fra identiske baggrundsvARIABLE.

Derudover stiller vi ofte et "bonusspørgsmål", som sætter fokus på et aktuelt politisk eller økonomisk spørgsmål med relation til klimaområdet.

Som udgangspunkt bør der naturligvis tages det generelle forbehold ved enhver form for repræsentativ spørgeskemaundersøgelse, at den netop kun er repræsentativ og derfor vil der altid være en usikkerhed knyttet til besvarelsene. Det er ikke desto mindre håbet, at Klimabarometeret kan være med til at øge bevidstheden hos både politikere, erhvervsfolk og befolkningen selv om vores holdninger og viden på klimaområdet – og dermed også inspirere til yderligere handling.

Metode

Analyseinstituttet Interresearch a|s har stået for afvikling af undersøgelsen og bearbejdning af data. Dataindsamlingen er foregået via deltagere Interresearch Panelet, som er repræsentativt for befolkningen i Danmark. Dataindsamlingen har fundet sted i perioden 16/1 – 19/1 2012. Det elektroniske spørgeskemaværktøj defgo.net® er blevet anvendt til indsamlingen af data.

Efter endt dataindsamling er der rensset ud for de besvarelser, som ikke er fuldendte. I alt har 1.245 deltagere afgivet en fuld besvarelse. Hvor der har været små skævheder i data i forhold til den danske befolkning, er data blevet vejret på variablene køn, alder og postnummer i forhold til tal fra Danmarks Statistik (www.dst.dk). Samtidig er der blevet vejret på valgresultatet fra 2007 (www.valgresultat.dk). Svarmulighederne *Andet parti*, *Stemte ikke*, *Stemte blankt*, *Havde ikke stemmeret* og *Vil ikke svare* har dog vægten 1. Data er repræsentativ på disse variable.

Afreportering af data er sammenfattet af CONCITO's sekretariat ved Michael Minter.

Siden sidst

Januar 2012-udgaven af klimabarometeret viser, at danskernes holdning til klimaforandringerne er meget stabil, og ikke har rykket væsentligt på trods af store klimapolitiske begivenheder som regeringsskiftet i oktober 2011 og FN's klimatopmøde i Durban i december 2011.

Hvad ved danskerne om klimaet?

Et stort flertal af danskere anerkender fortsat den globale opvarmning og dens menneskeskabte årsager, og mener at klimaforandringerne kan forebygges gennem konkrete handlinger (figur 1-3). Klimaforandringer er også stadig et af de emner, som bekymrer danskerne allermest, kun overgået af bekymringen for arbejdsløshed og finanskrisen. Bekymringen for sidstnævnte er steget betragteligt siden sidste måling (figur 4).

Hvad forventer danskerne af politikerne?

Danskerne mener stadig, at ansvaret for at løse klimaproblemet er et delt ansvar for erhvervslivet, politikerne og dem selv (figur 5). Gennem det seneste år ses der endvidere en svagt stigende tendens til, at vælgerne opfatter klimapolitikken som et vigtigt tema, når de skal stemme til folketingsvalget (figur 6). Til gengæld er der et svagt fald i vælgerens ønske om, at deres parti ville gøre mere for klimaet (figur 7).

Rød blok fører gennem hele perioden suverænt i vælgerens vurdering af, hvilke partier, der udviser mest handlekraft på området, også i vurderingen fra de respektive partiers egne vælgere (figur 8-9).

Hvad kan og vil den enkelte dansker gøre selv?

Danskernes viden om, hvordan de kan medvirke til at nedbringe drivhusgasudledningen er nogenlunde stabil gennem hele perioden, hvor godt 40 % af befolkningen mener, at de har tilstrækkelig viden, mens godt 20 % mener det modsatte (figur 10). Samtidigt ønsker knap 50 % yderligere information om, hvordan de kan medvirke til at nedbringe drivhusgasudledningen (figur 11). Der er stadig særlige udfordringer i forhold til forbrug, hvor danskerne føler sig dårligt klædt på i forhold til at købe klimavenlige produkter. Godt 60 % svarer, at det er svært at vide, hvilke produkter, der er klimavenlige, når de køber ind (figur 12).

Andelen af danskere, som går ind for at øge de grønne afgifter mod en tilsvarende sænkning i indkomstskatten er steget gennem hele perioden, fra 43,9 % i februar 2011 til 53,1 % i januar 2012 (figur 13). Andelen af danskere som er villige til at ændre livsstil for at udlede færre drivhusgasser ligger stabilt på knap 60 % (figur 14).

Der kan konstateres en lille stigning i andelen af danskere, som tager konkrete initiativer på klimaområdet ud fra primært økonomiske hensyn. 40,7 % angiver således økonomiske hensyn som det primære motiv for deres personlige klimatiltag, mens 39 % peger på en kombination af miljøhensyn og økonomiske hensyn som det primære motiv (figur 15).

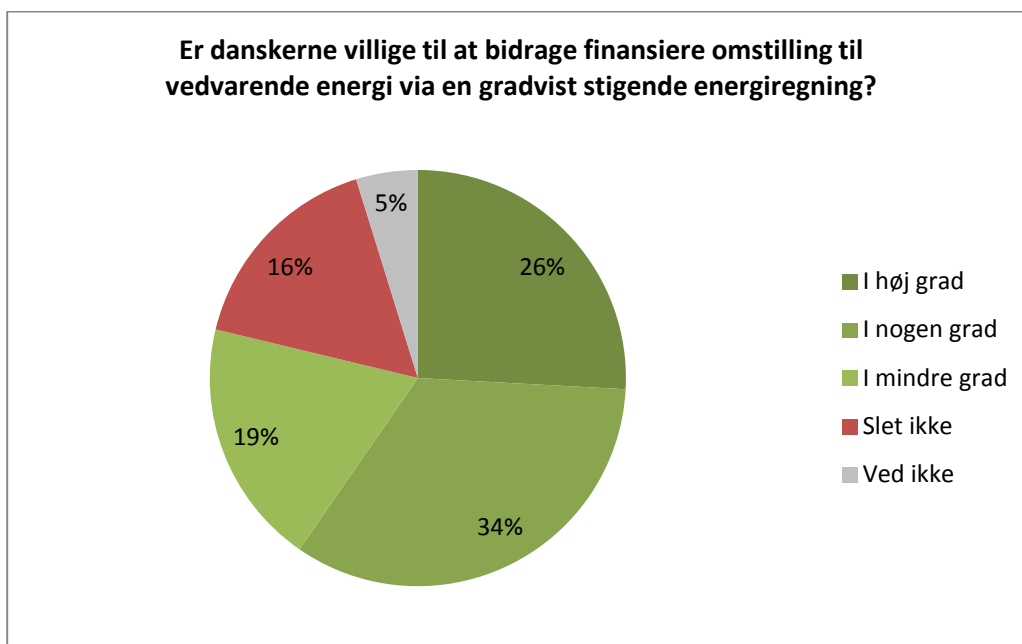
De mest populære tiltag for at nedsætte sin personlige drivhusgasudledning er udskiftning til sparepærer og A-mærkede hvidevarer, at undgå madspild og at slukke for det elektroniske udstyrs standby-funktion. Andelen som har mindsket deres madspild er steget betydeligt siden den seneste måling - fra 52,6 % til 62,3 %. Det er de samme tiltag, som er de mest populære, når man spørger til, hvad danskerne vil gøre i fremtiden. Her scorer de mere investeringstunge tiltag dog lidt højere end ellers (figur 16-17).

Fokus: Betalingsvilje for omstilling til vedvarende energi

Regeringens oprindelige forslag til en energiplan for 2012-2020 "Vores energi" forventes at medføre en merudgift på gennemsnitligt 1.700 kr. per husholdning i 2020, hvilket svarer til knap 150 kr. per måned. Denne merudgift kommer gradvist i årene frem mod 2020 og giver dermed husholdningerne gode muligheder for at tilpasse sig fx ved at reducere energiforbruget.

Klimabarometeret viser, at langt de fleste danskere gerne vil bidrage til at finansiere omstillingen til vedvarende energi via el- og varmeregningen:

- 79 % af danskerne er villige til at finansiere omstillingen til vedvarende energi via en gradvist stigende energiregning.
- 60 % af danskerne støtter "i høj grad" eller "i nogen grad" det forventede udgiftsniveau i regeringens plan.
- 26 % af danskerne støtter "i høj grad" det forventede udgiftsniveau i regeringens plan.

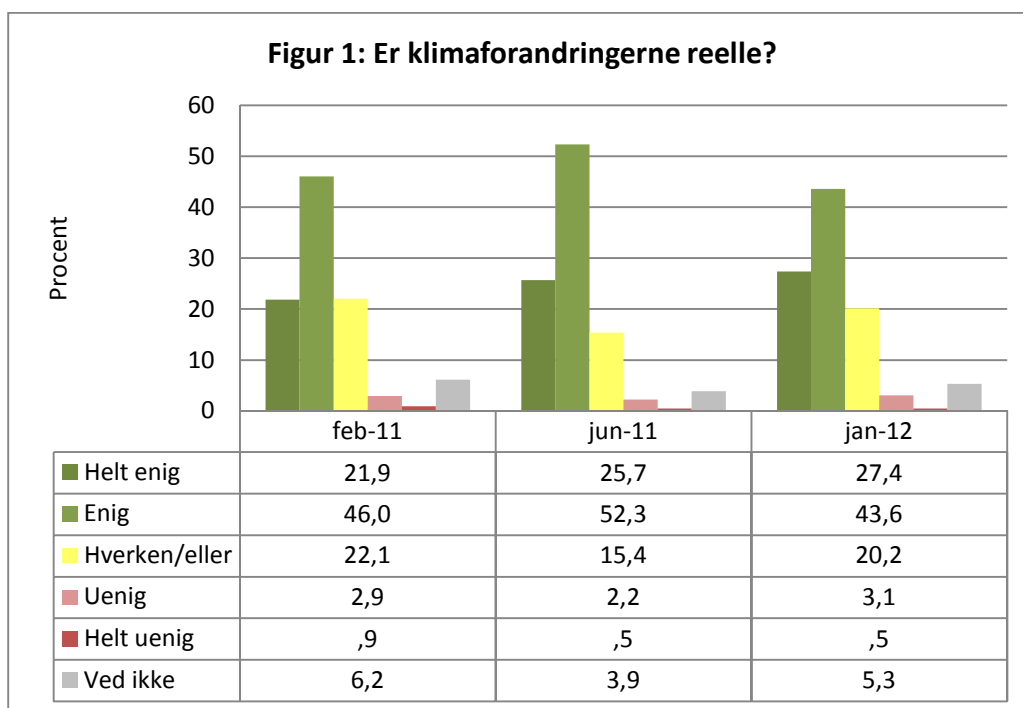

På spørgsmålet: Regeringen har i energiudspillet "Vores energi" foreslået, at Danmarks el- og varmeforsyning skal dækkes 100 % af vedvarende energi i år 2035, og at husholdninger og erhverv skal bidrage til at finansiere omstillingen gennem en gradvist stigende energiregning. Støtter du denne målsætning, hvis den gennemsnitligt vil øge energiregningen med 150 kr. om måneden per husstand i år 2020?

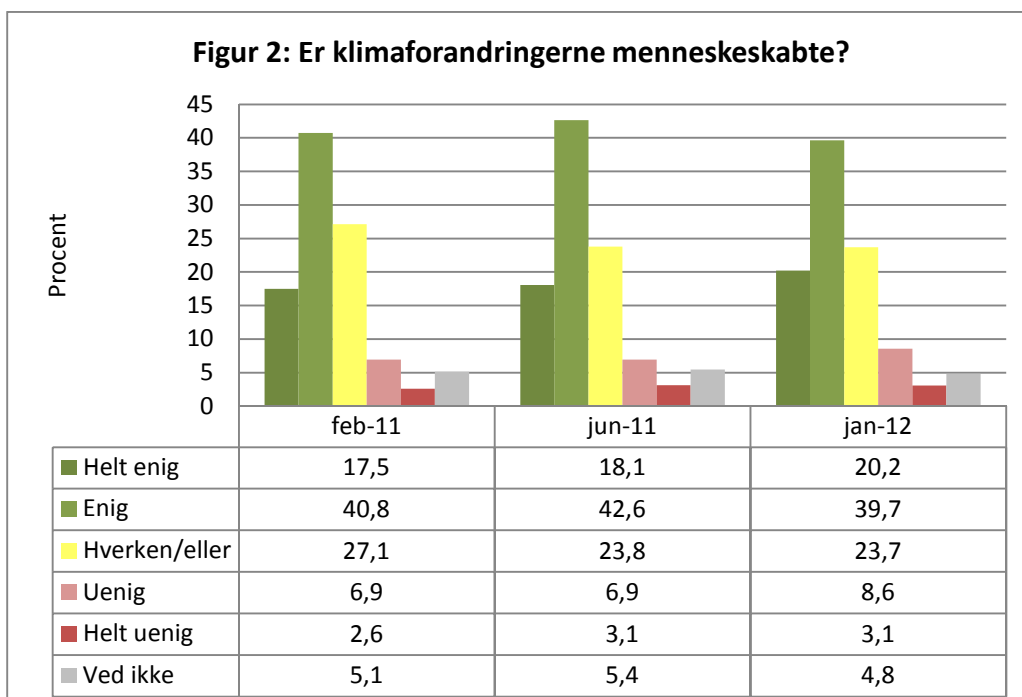
Støtten til finansiering af vedvarende energi via energiregningen er stort set uafhængig af respondenternes boligform. Det er således 59,3 % af boligejerne, der ”i høj grad” eller ”i nogen grad” støtter regeringens udgiftsniveau, mens det samme gør sig gældende for 57,2 % af lejerne og hele 72,1 % af andelshaverne.

En sammenligning med undersøgelsens politiske baggrundsvARIABLE viser, at der er solid opbakning til regeringens udgiftsniveau blandt regeringspartierne og Enhedslistens vælgere. Men der er faktisk også nogenlunde pæn opbakning blandt oppositionspartiernes vælgere. Der er således 50 % af de Konservatives vælgere, som ”i høj grad” eller ”i nogen grad” støtter regeringens udgiftsniveau, mens det samme er tilfældet for 47,7 % af de Venstres vælgere, 45,7 % af Liberal Alliances vælgere og 44 % af Dansk Folkepartis vælgere.

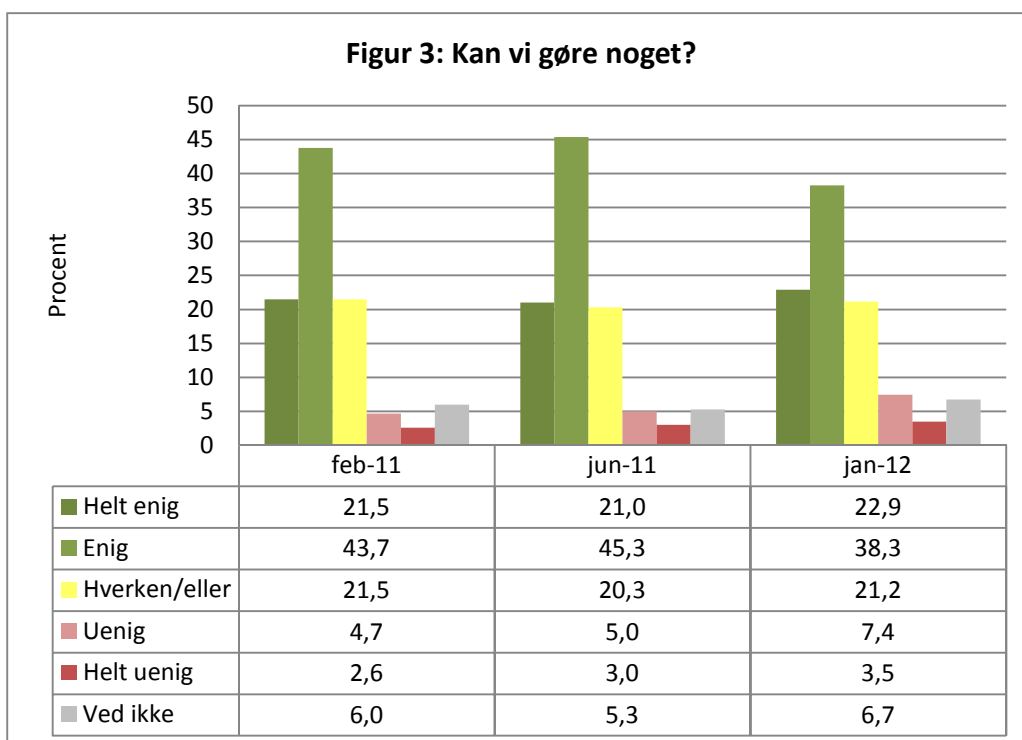
1. Hvad ved danskerne om klimaet?

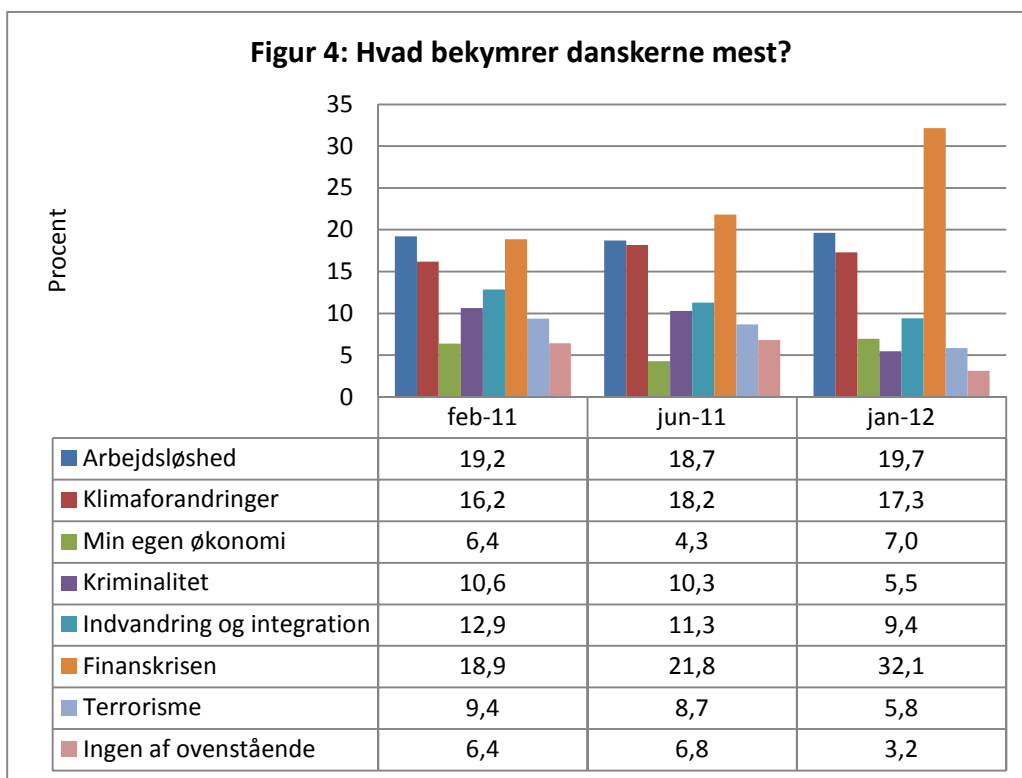
På spørgsmålet: *Hvor enig er du i følgende udsagn?: ”Den gennemsnitlige temperatur på jorden er stigende”.*

På spørgsmålet: *Hvor enig er du i følgende udsagn?: "Den globale opvarmning er menneskeskabt"*.

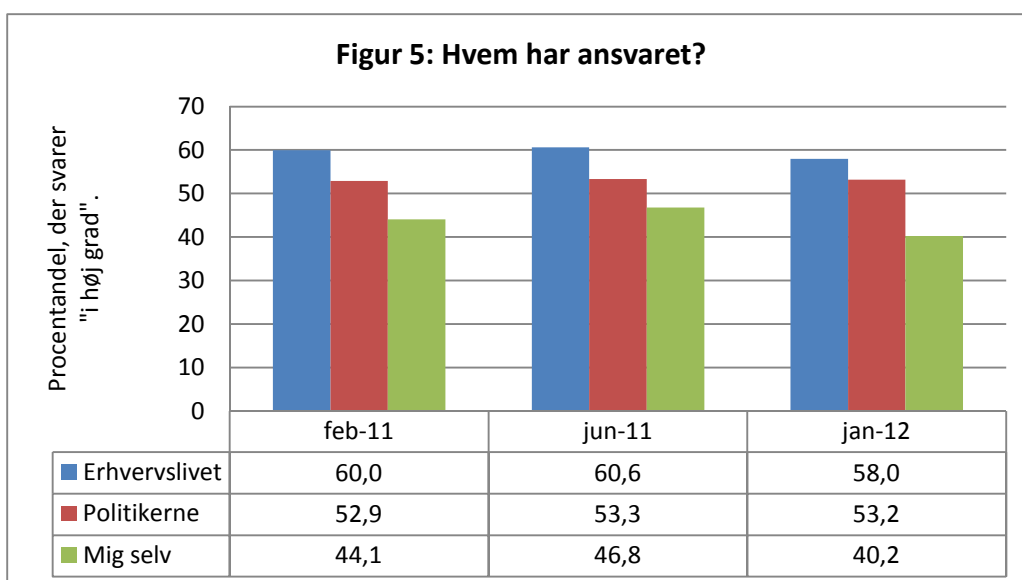

På spørgsmålet: *Hvor enig er du i følgende udsagn?: "Klimaforandringer kan forebygges gennem konkrete handlinger, både individuelt og fælles"*.

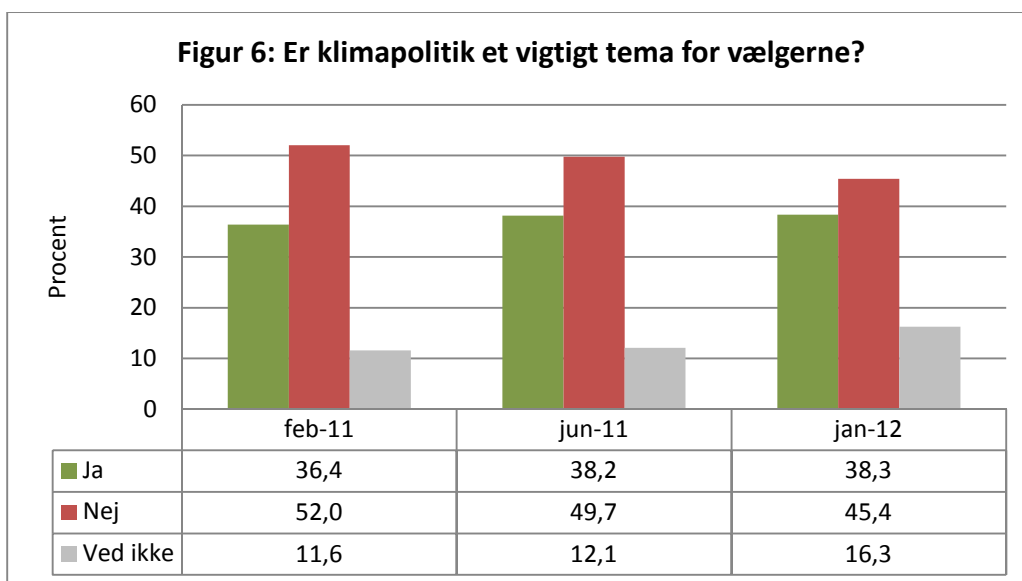

På spørgsmålet: "Hvilket af nedenstående emner mener du er det mest bekymrende i vores tid?"

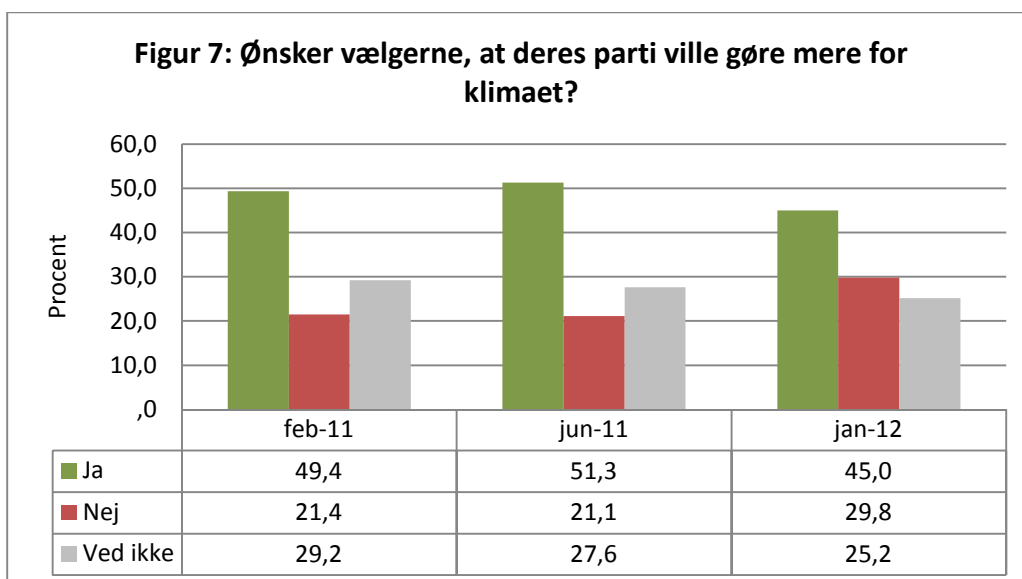
2. Hvad forventer danskerne af politikerne?

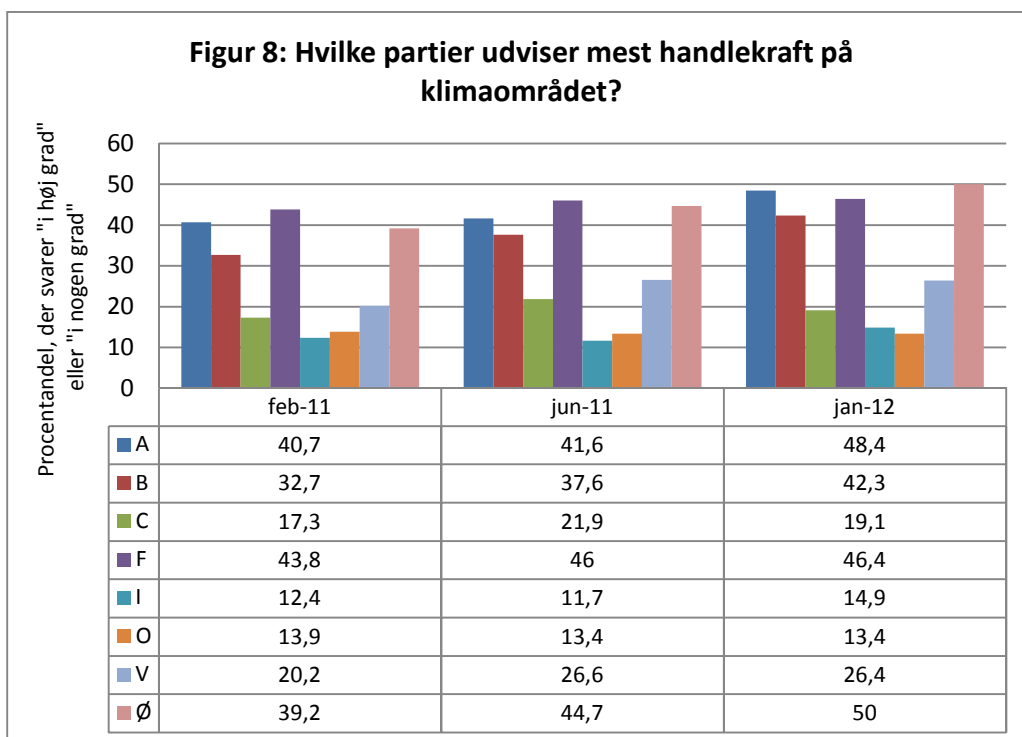
På spørgsmålet: "I hvilken grad har nedenstående ansvaret for at løse klima-problemerne?"

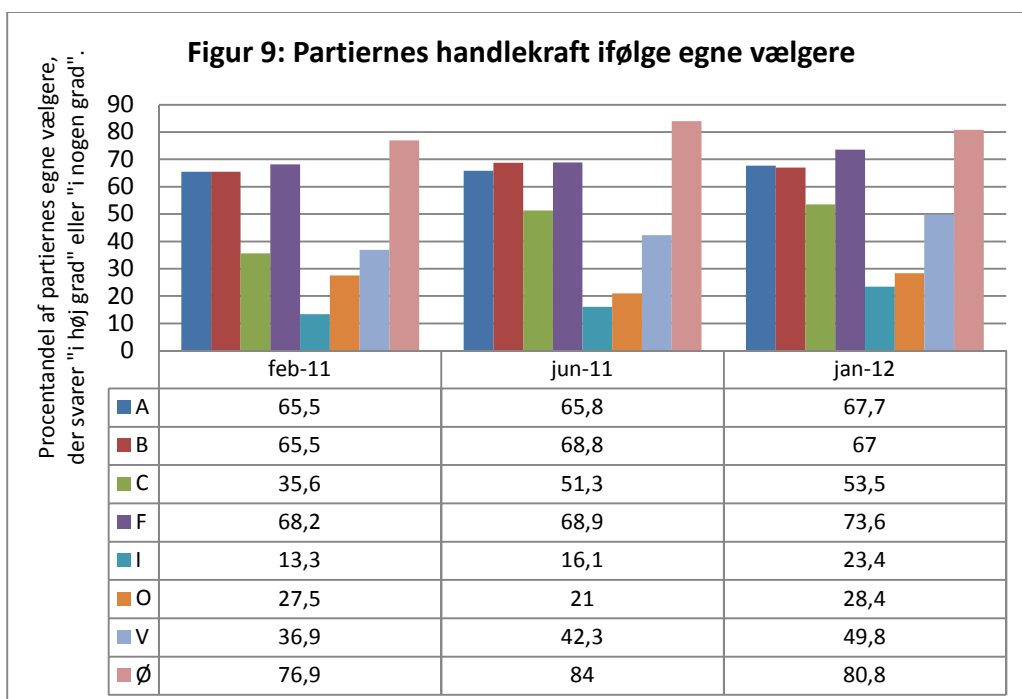
På spørgsmålet: "Er klimapolitik et vigtigt tema for dig, når du skal stemme ved næste folketingsvalg?"

På spørgsmålet: "Ville du ønske, at det parti du stemte på ved sidste valg, gjorde mere for at imødegå klimaforandringerne?"

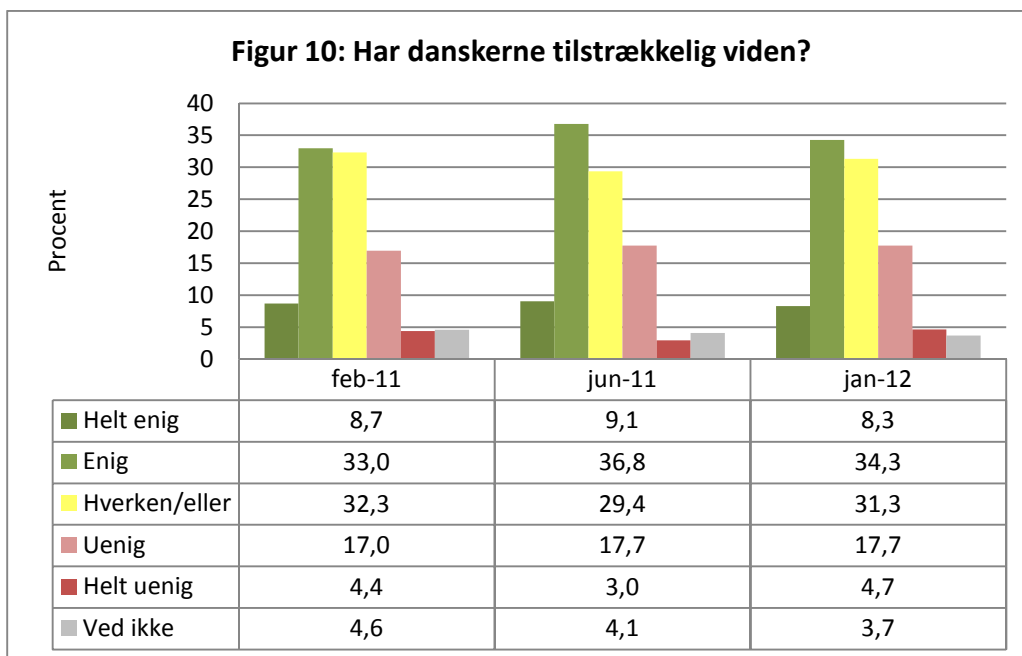

På spørgsmålet: "I hvilken grad udviser partierne handlekraft i forhold til at gøre noget ved klimaforandringerne?"

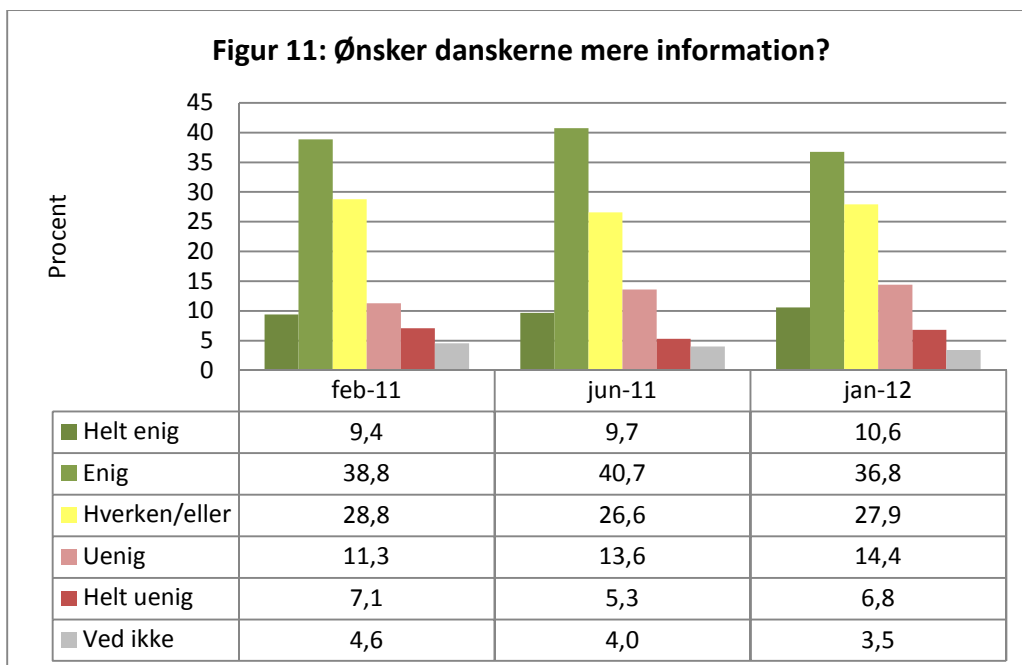

På spørgsmålet: "I hvilken grad udviser partierne handlekraft i forhold til at gøre noget ved klimaforandringerne?"

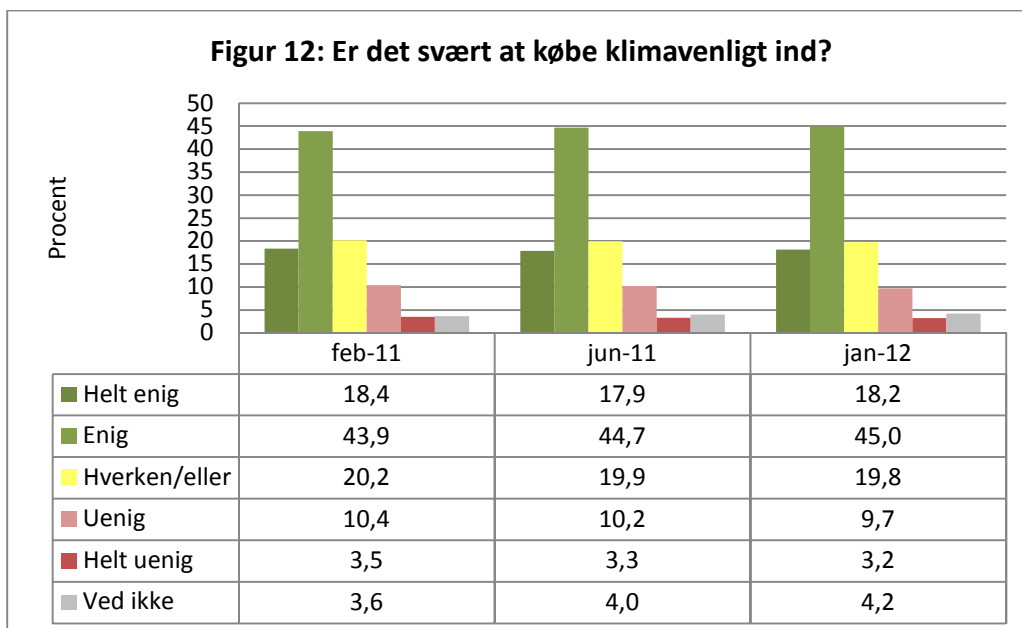
3. Hvad kan og vil den enkelte dansker selv gøre?

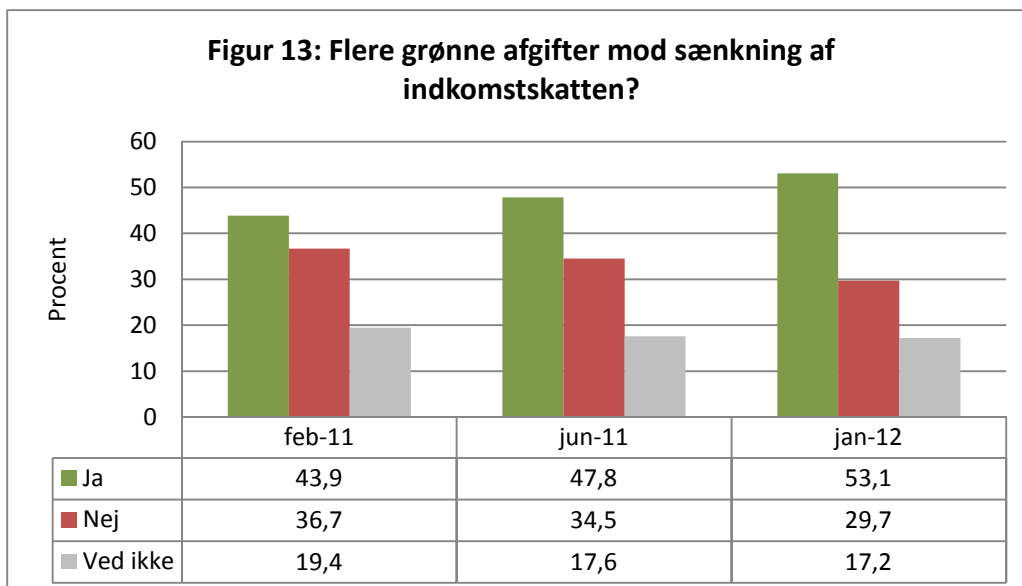
På spørgsmålet: *Hvor enig er du i følgende udsagn? ”Jeg har tilstrækkelig viden om, hvordan jeg kan medvirke til at nedbringe klimagasudledningen”*

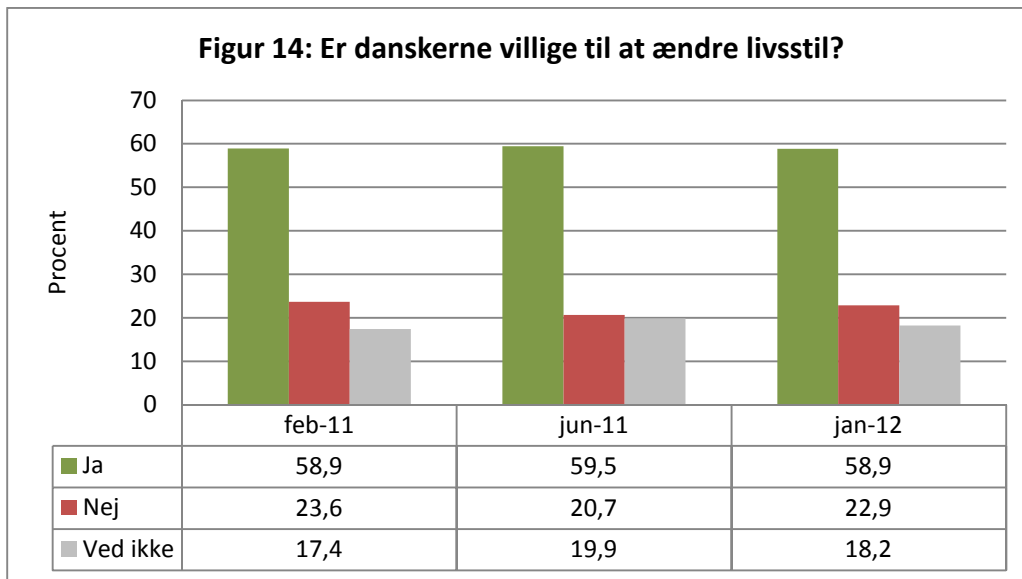
På spørgsmålet: *Hvor enig er du i følgende udsagn? ”Jeg ønsker yderligere information om, hvordan jeg kan medvirke til at nedbringe klimagasudledningen”*

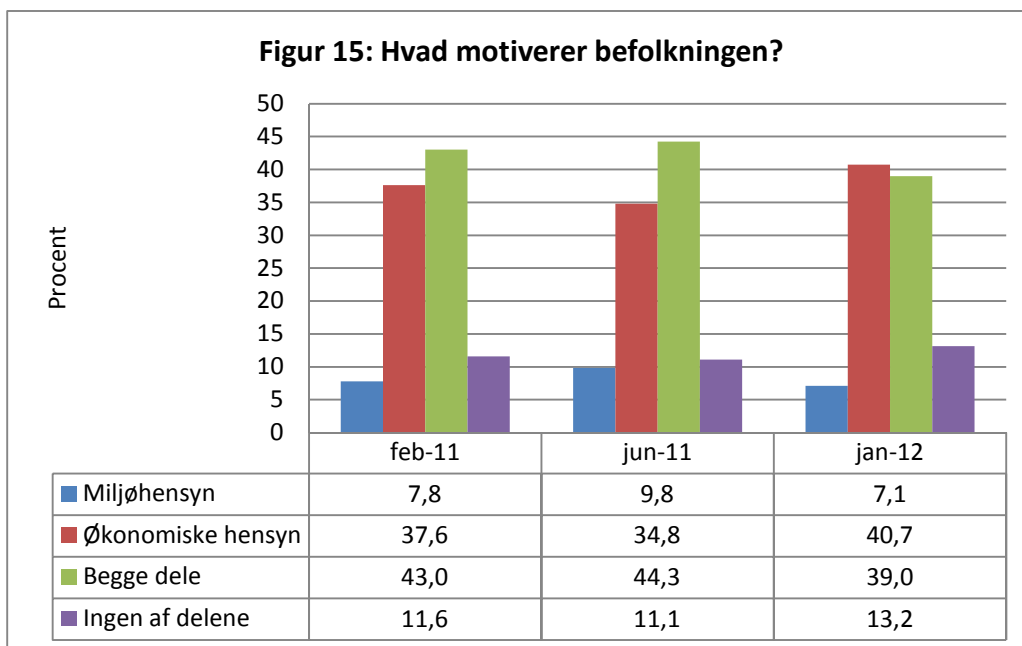
På spørgsmålet: *Hvor enig er du i følgende udsagn? "Det er svært at vide, hvilke produkter der er klimavenlige når jeg handler ind."*

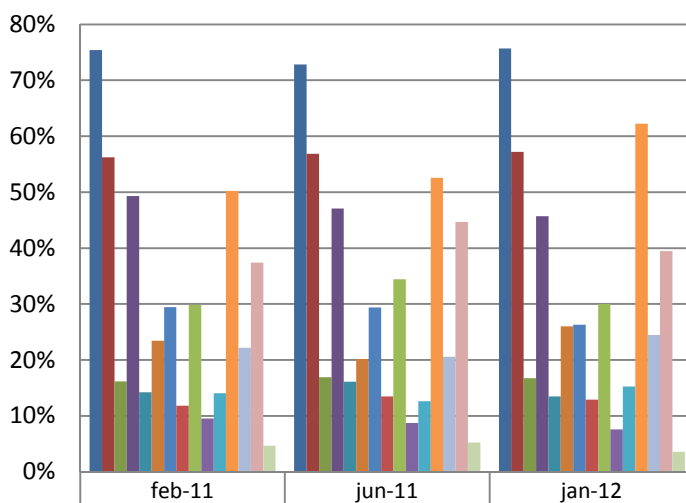
På spørgsmålet: *"Går du ind for at øge de grønne afgifter mod en tilsvarende sænkning i indkomstkatten?"*

På spørgsmålet: ”Vil du gerne aktivt ændre din livsstil for at udlede mindre klimagas?”

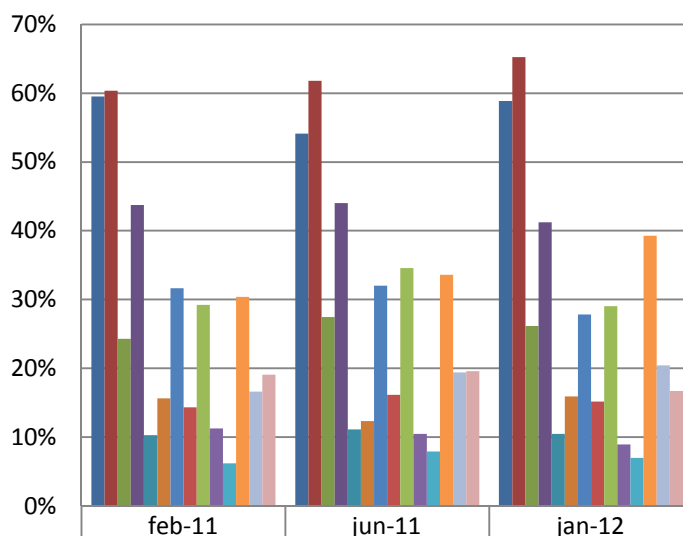

På spørgsmålet: ”Hvis du har efterisoleret din bolig, købt lavenergi hvidvarer, undgået brug af standby strøm mv., hvad er da den primære årsag?”

Figur 16: Hvad har danskerne gjort?

	feb-11	jun-11	jan-12
■ Sparepærer	75,4%	72,8%	75,7%
■ A+ eller A++ mærkede hvidevarer	56,2%	56,9%	57,2%
■ Efterisolering af bolig	16,1%	16,9%	16,7%
■ Slukke for standby	49,3%	47,1%	45,7%
■ Skære ned på kødforbrug	14,2%	16,1%	13,5%
■ Ferier tæt på Danmark uden fly	23,4%	20,2%	26,0%
■ Tager cyklen frem for bilen	29,4%	29,4%	26,3%
■ Købe flere genbrugsvarer frem for nye varer	11,9%	13,5%	12,9%
■ Køber klimavenligt ind, fx miljømærket	29,9%	34,4%	30,0%
■ Bruger kollektiv trafik frem for bilen	9,5%	8,7%	7,6%
■ Købe færre varige forbrugsgoder	14,0%	12,6%	15,3%
■ Smide mindre mad ud	50,2%	52,6%	62,3%
■ Udskifte vinduer	22,2%	20,6%	24,5%
■ Tage kortere bade	37,4%	44,7%	39,5%
■ Ingenting	4,7%	5,2%	3,6%

På spørgsmålet: "Har du gjort/gør du noget for at nedsætte din egen klimagasudledning? – Vælg maks. 5 svar"

Figur 17: Hvad vil danskerne gøre?

	feb-11	jun-11	jan-12
■ Sparepærer	59,5%	54,1%	58,9%
■ A+ eller A++ mærkede hvidevarer	60,4%	61,8%	65,3%
■ Efterisolering af bolig	24,3%	27,5%	26,2%
■ Slukke for standby	43,7%	44,0%	41,2%
■ Skære ned på kødforbrug	10,3%	11,1%	10,5%
■ Ferier tæt på Danmark uden fly	15,7%	12,3%	15,9%
■ Tager cyklen frem for bilen	31,6%	32,0%	27,8%
■ Købe flere genbrugsvarer frem for nye varer	14,3%	16,2%	15,2%
■ Køber klimavenligt ind, fx miljømærket	29,2%	34,6%	29,1%
■ Bruger kollektiv trafik frem for bilen	11,3%	10,5%	9,0%
■ Købe færre varige forbrugsgoder	6,2%	7,9%	7,0%
■ Smide mindre mad ud	30,4%	33,6%	39,3%
■ Udskifte vinduer	16,6%	19,4%	20,4%
■ Tage kortere bade	19,1%	19,6%	16,7%

På spørgsmålet: "Hvis du skal vælge minimum 1 af nedenstående tiltag til reduktion af klimagasudledning, hvad vil du så helst?" – Vælg maks. 5 svar"